

ρίδος ἔνθα θὰ δημοσιευθοῦν καὶ αἱ διὰ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἀρχείου συντασσόμεναι βιβλιογραφίαι τῆς ἑλληνικῆς λαογραφίας τῶν περιόδων 1921 - 1938 καὶ 1954 - 1956.

Δ'. ΜΟΥΣΕΙΑΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ

Ἡ συσταθεῖσα ἐκ δωρεῶν πρὸς τὸ Ἀρχεῖον συλλογὴ ἀντικειμένων τοῦ λαϊκοῦ βίου, ἐπλουτίσθη κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο διὰ 20 νέων ἀντικειμένων τοῦ ἀγροτικοῦ, ποιμενικοῦ, οἰκογενειακοῦ καὶ λαοτεχνικοῦ βίου τοῦ λαοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9ῃ Δεκεμβρίου 1957

Ὁ Διευθυντὴς

Γεώργ. Κ. Σπυριδάκης

Γ'.

ΕΚΘΕΣΙΣ

τῶν πεπραγμένων τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου κατὰ ἔτος 1957

Πρὸς τὸν κ. Γενικὸν Γραμματέα τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

Κύριε Γενικὲ Γραμματεῦ,

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ υποβάλω ὑμῖν συνοπτικὴν ἔκθεσιν περὶ τῶν κατὰ τὸ λήγον ἔτος πεπραγμένων τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου.

Τὸ ἔτος 1957 ὑπῆρξε τὸ πρῶτον, καὶ ὁ το Μεσαιωνικὸν Ἀρχεῖον ἠδυνήθη νὰ λειτουργήσῃ μὲ πλήρες προσωπικόν, διότι αἱ τρεῖς ἐκ τῶν τεσσάρων ὁργανικῶν θέσεων συντακτῶν αὐτοῦ, αἵτινες εἶχον παραμείνει ἐπὶ πολλὰ ἔτη κεναί, ἐπληρώθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ προηγουμένου ἔτους 1956. Ἐνεκα τούτου ἡ ἐν αὐτῷ συντελουμένη ἐπιστημονικὴ ἐργασία ὑπῆρξε κατὰ πολὺ ἀποδοτικότερα τῆς τῶν προηγουμένων ἐτῶν. Οὕτω κατηργήθησαν ὑπὲρ τὰς 15 000 ἐν συνόλῳ δελτία περὶ προσώπων, τοπωνυμίων καὶ λέξεων τῆς Τουρκοκρατίας ἐξ ἀποδελτιώσεως διαφόρων κειμένων καὶ μελετῶν. Ἰδιαίτερα φροντίς κατεβλήθη πρὸς ἀποδελτίωσιν ἐπιστολικῶν κειμένων τοῦ 15ου - 17ου αἰῶνος καὶ βιβλιογραφικῶν ἔργων, οὗτω δὲ συνετελέσθη, κατὰ τὸ μέγιστον μέρος, ἡ ἀποδελτιώσεις τῶν ἑλληνικῶν βιβλιογραφικῶν τοῦ *Emile Legrand* (τοῦ 15ου - 16ου καὶ τοῦ 18ου αἰῶνος), τοῦ Ἀ. Παπαδοπούλου - Βρετοῦ (τῶν ἐτῶν 1791 - 1799), τῶν Α. Γκίνη καὶ Β. Μέξα (τῶν ἐτῶν 1800 - 1821), ὡς καὶ τῆς βιβλιογραφίας τῶν ἑλληνικῶν ἀκολουθιῶν τοῦ *L. Petit*. Κατὰ τὴν εἰς τὰ εἰδικὰ κυτία τοῦ Ἀρχείου κατάρταξιν τοῦ συναχθέντος τούτου πλουσίου ὕλικου ἐπηνέχθησαν ὁρισμέναι τεχνικαὶ βελτιώσεις πρὸς διευκόλυνσιν τῆς χρησιμοποίησεως τῶν δελτίων. Ἐξηκολούθησε δὲ ἡ ἐκ τῶν δελτίων τούτων παροχὴ ποικίλων πληροφοριῶν εἰς πολλοὺς καὶ σοβαροὺς ἐρευνητάς, Ἕλληνας καὶ ξένους, προσδραμόντας εἰς τὸ ἡμέτερον Ἀρχεῖον.

Ἐξ ἄλλου ἐπερατώθη ἡ ἐκτύπωσις τοῦ ἔκτου τόμου τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Ἀρχείου, ἀποτελεσθέντος ἐκ 240 σελίδων μετὰ δεκάδος φωτοτυπικῶν πινάκων καὶ περιλαμβάνοντος φιλολογικὰς καὶ ιστορικὰς πραγματείας τῶν συντακτῶν τοῦ Ἀρχείου ἀναφερομένας εἰς τὴν ὑπὸ τούτου μελετωμένην περίοδον. Ἠρξισε δ' ἀμέσως καὶ ἡ ἐκτύπωσις τῶν πρώτων τυπογραφικῶν φύλλων τοῦ νέου (ἐβδόμου) τόμου.

Εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Ἀρχείου εἰσῆχθησαν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἑκατὸν ἐν ὅλῳ τόμοι ἐπιστημονικῶν ἔργων ἢ περιοδικῶν, προσερχόμενοι ἐκ δωρεᾶς, ἀνταλλαγῆς ἢ καὶ ἀγορᾶς (ἀριθ. καταλ. εἰσαγωγῆς 522 - 621),

Ἀλλὰ τὸ μέγα καὶ ὄντως πολύτιμον ἀπόκτημα τοῦ Ἀρχείου ἐπῆρξεν ἡ κατὰ Μάρτιον μῆνα εἰς τὴν Ἀκαδημίαν εὐγενῶς δωρηθεῖσα καὶ εἰς τὸ Μεσαιωνικὸν Ἀρχεῖον ἐναποτεθεῖσα συλλογὴ περὶ Θράκης καὶ Θρακῶν ἡ καταρτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Ἀναστασίου Κ. Π. Σταμούλη, ἥτις, ἀποτελουμένη ἐξ 173 ὀγκωδῶν τόμων, περιέχει περὶ τὰς 90.000 φύλλα, ἔντυπα ἢ χειρόγραφα, ἐξόχως ἐνδιαφέροντος ὕλικου περὶ Θράκης. Ἡ συλλογὴ αὕτη, ὡς ἤδη ἔχομεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ τονίσωμεν καὶ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 727 τῆς 13 Μαρτίου 1957 ἡμετέρα ἀναφορᾷ πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Ἀκαδημίας, ἀποτελεῖ τὴν πλουσιωτέραν συναγωγὴν ὕλικου τὴν ὁποίαν ἔχομεν περὶ ἐλληνικῆς χώρας καὶ μέλλει νὰ προσφέρῃ ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἡμέτερον Ἀρχεῖον, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα μελετητὴν τοῦ ἐλληνικοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος.

Εὐπειθέστατος

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου

Μ. Ἰ. Μανούσας

Δ'.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

περὶ τῶν πεπραγμένων ὑπὸ τοῦ Ἀρχείου Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου
κατὰ τὸ ἔτος 1957

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος τὸ Ἀρχεῖον ταῦτα παρέσχε ὡς ἐλλιπὲς προσωπικόν, μὴ κατορθωθέντος τοῦ διορισμοῦ δευτέρου συντάκτου, λόγῳ τῆς ἀπαίτησιν τῶν κεκατονισμένων ἀποδοχῶν. Κατ' ἀκολουθίαν, αἱ ἐργασίαι τοῦ Ἀρχείου οὐκ κατέστη δυνατόν νὰ ἐπεκταθοῦν, ἀλλὰ περιορίσθησαν εἰς τὴν Τουρκοκρατίαν καὶ τὴν Καποδιστριακὴν ἐποχὴν. περὶ αὐτῶν δὲ πρόκειται νὰ δημοσιευθοῦν καὶ σχετικαὶ μελέται μετὰ ἀνεκδότων πηγῶν εἰς τὸν προσεχὲς τόμον τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Ἀρχείου. Καὶ ἐκ μὲν τῆς Τουρκοκρατίας ἀντεγράφησαν δικαστικαὶ ἀποφάσεις καὶ ἔγγραφα ἀπὸ νοταριακοῦς κώδικας, ἐκ δὲ τῆς Καποδιστριακῆς ἐποχῆς νομοπαρασκευαστικαὶ ἐργασίαι καὶ παρατηρήσεις καὶ ἀντιπαρατηρήσεις διαφόρων νομομαθῶν, ἐν οἷς τοῦ Ἰωάννου Γεννατᾶ καὶ τοῦ Ἀλεξίου Πάλμα καὶ τινων ἄλλων. Ἐπίσης ἐπερατώθη ἡ ἐκτύπωσις καὶ ἐκυκλοφόρησεν ὁ 7ος τόμος τῆς ἐπιστημονικῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Ἀρχείου.

Ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Ἀρχείου ἐπλουτίσθη μετὰ τινὰ νέα βιβλία. Οὐχ' ἦτιον ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ πενιχρὰ καὶ τελείως ἀνεπαρκὴς καὶ διὰ τὰς στοιχειώδεις ἔστω ἀνάγκας τοῦ Ἀρχείου, εὐελπιστοῦμεν ὅμως, ὅτι κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος θὰ χορηγηθοῦν τὰ ὑλικά μέσα πρὸς σχετικὸν ἐμπλουτισμόν της.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5ῃ Δεκεμβρίου 1957

Ὁ Διευθυντὴς

Ἰάκ. Βισβίσης

Ε'.

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

περὶ τῶν ἐν τῷ Ἱστορικῷ Ἀρχεῖῳ τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ πεπραγμένων
(Σεπτέμβριος - Δεκέμβριος 1957)

Τὸ Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ, τὸ ὁποῖον ιδρύθη μὲν τῷ 1945, δὲν ἐλειτούργησεν ὅμως ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν λόγῳ ἐλλείψεως πιστώσεων, ἤρχισε λειτουργοῦν, παρασχεθείσης μικρᾶς πρὸς τοῦτο πιστώσεως, ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου διὰ τῆς ἀναθέσεως τῆς διευθύνσεως